

**Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Швеция Корольдігінің Үкіметі арасындағы
Инвестицияларды көтермелеу және өзара қорғау туралы келісімді ратификациялау
туралы**

Қазақстан Республикасының 2006 жылғы 17 наурыздағы N 133 Заңы

Стокгольмде 2004 жылғы 25 қазанда қол қойылған Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Швеция Корольдігінің Үкіметі арасындағы Инвестицияларды көтермелеу және өзара қорғау туралы келісім ратификациялансын.

Қ а з а қ с т а н Р е с п у б л и к а с ы н ы ң

Президенті

**Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Швеция
Корольдігінің Үкіметі арасындағы инвестицияларды
көтермелеу және өзара қорғау туралы**

КЕЛІСІМ (2006 жылғы 1 тамызда күшіне енді - СІМ-нің ресми сайты)

Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Швеция Корольдігінің Үкіметі, екі елдің өзара тиімділігі үшін экономикалық ынтымақтастықты күшейтуді және бір Уағдаласушы Тарап инвесторларының екінші Уағдаласушы Тарап аумағындағы инвестициялары үшін әділ және тең жағдайларды ұстауды ниет ете отырып, мұндай инвестицияларды көтермелеу және өзара қорғау екі Уағдаласушы Тараптар арасындағы экономикалық қатынастарды ұлғайтуға қолайлы болатын және инвестициялық бастамаларды ынталандыратынын тани отырып, мына төмендегілер туралы келісті:

1-бап

Айқындамалар

Осы Келісімнің мақсаттары үшін:

1. "Инвестициялар" термині инвестицияларды заңдарға және ережелерге сәйкес екінші Уағдаласушы Тарап жүзеге асырған кезде, бір Уағдаласушы Тараптың екінші Уағдаласушы Тарап аумағындағы инвесторына тікелей немесе жанама тиісті болатын немесе бақыланатын мүліктің кез келген түрін білдіреді және атап айтқанда, бірақ а й р ы қ ш а е м е с м ы н а л а р д ы :

(а) жылжымалы және жылжымайтын мүлікті, сондай-ақ жалға алу, ипотека, ұстап қалу құқығы, кепілдік, узуфрукт сияқты кез келген басқа да мүліктік құқықтарды және о с ы н д а й қ ұ қ ы қ т а р д ы ;

(b) компаниялар мен кәсіпорындардың, кәсіпорындардағы немесе компаниялардағы үлестерді, акцияларды немесе қатысудың басқа да нысандарын;

(c) ақша талап етуді немесе экономикалық құндылығы бар кез келген атқаруды;

(d) зияткерлік меншік құқықтарын, техникалық процестерді, саудалық атауларды, ноу-хауды, гудвилды және басқа да осындай құқықтарды;

(e) табиғи ресурстарды барлауға, әзірлеуге, алуға немесе пайдалануға арналған концессияны қоса алғанда, ұлттық заңнамамен, әкімшілік шешіммен немесе келісім-шартқа сай ұсынылған іскерлік концессияларды қамтуы мүмкін.

Жалға алу шартына сәйкес бір Тараптың аумағындағы жалға алушының иелігіндегі тауарға екінші Тараптың инвесторы болып табылатын жалға беруші қолайлылығы инвестициялардан кем емес режим ұсынуы тиіс.

Активтері инвестицияланған нысанның өзгеруі олардың сипатына инвестициялар сияқты әсер етпейді.

2. Уағдаласушы Тараптың "инвесторы" термині:

a) Тарап мемлекетінің заңнамасына сәйкес оның азаматы болып табылатын кез келген жеке тұлғаны;

b) кез келген заңды тұлғаны немесе сол Уағдаласушы Тарап қолданатын заңнамаға сәйкес ұйымдастырылған басқа ұйымды;

c) сол Уағдаласушы Тараптың заңына сәйкес құрылмаған, бірақ инвестор a) немесе b) тармақшаларында айқындалғандай бақылайтын кез келген заңды тұлғаны білдіреді.

3. "Кірістер" термині инвестициялардан алынған, атап айтқанда, бірақ айрықша емес пайданы, мүддені, капиталдан түскен пайданы, дивидендтерді, роялтиді немесе төлемді қамтитын қаражатты білдіреді.

4. "Аумақ" термині әрбір Уағдаласушы Тараптың аумағын, сондай-ақ табиғи ресурстарды зерттеу, пайдалану және сақтау мақсатында Тарап халықаралық құқыққа сәйкес егеменді құқықтары мен заңи құзыретін жүзеге асыратын айрықша экономикалық аймақты, теңіз түбін және жер қойнауын білдіреді.

2-бап

Инвестицияларды көтермелеу және қорғау

1. Әрбір Тарап шетелдік инвестициялар саласындағы өз заңнамасына сәйкес екінші Уағдаласушы Тарап инвесторларының инвестицияларын көтермелейді және өзінің аумағына жібереді.

2. Бір Уағдаласушы Тараптың инвесторына жұмыс істейтін шетелдіктердің, мүгедектердің, сондай-ақ олардың отбасы мүшелерінің келуіне және болуына қатысты ұлттық заңнамасына сәйкес екінші Уағдаласушы Тараптың аумағына соңғы Уағдаласушы Тарап аумағындағы инвестициялармен байланысты қызметті орындау мақсатында келуге, болуға және шығуға рұқсат етіледі.

3. Әрбір Уағдаласушы Тарап екінші Уағдаласушы Тарап инвесторларының инвестицияларына әрқашан әділ және тең құқықты режимді қамтамасыз етуі тиіс және инвестицияларды басқаруды, қолдауды, пайдалануды, иеленуді немесе билік етуді, тауарларды және қызметтерді сатып алуды немесе олардың өнімдерін сатуды негізсіз немесе кемсітушілік шаралармен бұзбайды.

4. Уағдаласушы Тараптың заңдарына және ережелеріне сәйкес жүзеге асырылған, аумағына салынған инвестициялар осы Келісімнің толық қорғауын пайдалануы тиіс және Уағдаласушы Тарап ешқандай жағдайда халықаралық құқық бойынша талап етілетін режимнен қолайлылығы кем режимді ұсынбайтын болады. Әрбір Уағдаласушы Тарап олардың инвестицияларына қатысты екінші Уағдаласушы Тарап инвесторы қабылданған кез келген міндеттемені сақтауы тиіс.

5. Әрбір Тарап осы Келісім қолданылатын инвестицияларға қатысты талап ету өтініштері үшін тиімді құралдарды және құқықтарды жүзеге асыруды қамтамасыз етеді.

6. Әрбір Уағдаласушы Тарап оның осы Келісім қолданылатын инвестицияларға қатысы бар немесе оларды қозғайтын заңдары, ережелері, әкімшілік практикасы мен жалпы қолданыстағы рәсімдері, сот шешімдері кідіріссіз жарияланатынына немесе басқаша түрде көпшілікке белгілі болатынына кепілдік береді.

7. Инвестициялардан алынған кірістерге инвестицияларға қатысты ұсынылатын сондай режим мен қорғау ұсынылатын болады.

3-бап

Ұлттық режим және инвестицияларға берілетін мейлінше қолайлылық режимі

1. Әрбір Тарап екінші Уағдаласушы Тараптың инвесторлары оның аумағында жүзеге асырған инвестицияларға оның өз инвесторлары немесе үшінші Мемлекеттің инвесторлары жүзеге асырған инвестицияларға барынша қолайлы болып табылатын режимнен қолайлылығы кем емес режимді ұсынады.

2. Осы Баптың 1-тармағының ережелеріне нұқсан келтірместен кеден одағын, жалпы рынокты немесе еркін сауда аймағын қалыптастыруға қатысты келісім жасасқан немесе жасасуы мүмкін Уағдаласушы Тарап Мемлекет инвесторларының немесе жоғарыда айтылған келісімдердің тараптары болып табылатын Мемлекеттер инвесторларының немесе бұл Мемлекеттердің кейбіреуінің инвесторларының инвестицияларына осындай келісімдерге байланысты неғұрлым қолайлы режимді ұсынуға ерікті.

3. Осы Баптың 1-тармағының ережелері бір Уағдаласушы Тарапты екінші Уағдаласушы Тараптың инвесторларына кез келген халықаралық келісімнен не толықтай немесе басты негізде салық салуға қатысты уағдаластықтардан немесе

толықтай немесе басты негізде салық салуға қатысты ішкі заңнамадан туындайтын кез келген режимнің, проференцияның немесе артықшылықтың пайдасын таратуға міндеттеу ретінде қаралмауы тиіс.

4-бап

Экспроприация

1. Бір де бір Уағдаласушы Тарап, егер мынадай:

а) заңнамада белгіленген тәртіпке сәйкес шаралар мемлекеттік мүдде үшін қ а б ы л д а н ғ а н ;

б) шаралар кемсітушілік болып табылмайтын;

с) шаралар еркін айырбасталатын валютамен кідіріссіз аударылуы тиіс жылдам, барабар және тиімді өтемақы төлеу жөніндегі ережелермен қамтамасыз етілетін шарттар сақталмаса екінші Тарап инвесторының инвестицияларын тікелей немесе жанама түрде айыру шараларын қабылдамауға тиіс.

2. Мұндай өтемақы экспроприация туралы немесе алда болатын экспроприация туралы инвестицияның құнына әсер ететін түрде белгілі болғанға дейін (бұдан әрі "Бағалау күні" деп аталатын) тікелей экспроприацияланған инвестицияның әділ нарықтық құны мен теңесуі тиіс.

Мұндай әділ нарықтық құн инвестордың өтініші бойынша Бағалау күніне арналған мұндай валюта үшін қолданыстағы нарықтық айырбас бағамының негізінде еркін айырбасталатын валютамен көрсетілетін болады. Өтемақы сондай-ақ экспроприация күнінен бастап төлем күніне дейін нарықтық негізде белгіленген коммерциялық ставка жөніндегі пайызды қамтуы тиіс.

3. Осы Баптың (1) және (2)-тармақтарының ережелері инвестициядан түскен кірістерге, сондай-ақ жойылған жағдайда, жоюдан түскен түсімге қолданылуы тиіс.

4. Уағдаласушы Тарап оның аумағында екінші Уағдаласушы Тарап инвесторларының, оның ішінде үлеске меншік түріндегі инвестициялары бар компания мен кәсіпорынның активтерін экспроприацияласа, ол осы баптың ережесі екінші Уағдаласушы Тарап инвесторларының инвестицияларына қатысты жылдам, барабар және тиімді өтемақыға кепілдік беретін қажетті сондай шамада қолданылуын қамтамасыз етуі тиіс.

5-бап

Өтемақы

1. Екінші Тараптың аумағында соғыстың немесе басқа қарулы қақтығыстың, ұлттық төтенше жағдайдың, революцияның, көтерілістің немесе тәртіпсіздіктің салдарынан инвестициялары шығын шегетін кез келген Уағдаласушы Тараптың инвесторларына реституцияға, орнын толтыруға, өтемге немесе басқа да реттеуге қатысты оның өз

инвесторларына немесе кез келген үшінші Мемлекеттің инвесторларына ұсынылатын режимнен қолайлылығы кем емес режим ұсынылуы тиіс. Нәтижесінде алынған төлемдер еркін айырбасталатын валютамен кідіріссіз аударылуы тиіс.

2. Осы баптың 1-тармағына нұқсан келтірместен екінші Уағдаласушы Тараптың аумағында шығын шегетін осы тармақта айтылған кез келген жағдайда Уағдаласушы Тараптардың инвесторларына мыналардың:

- a) соңғы Уағдаласушы Тараптың күштерімен немесе билігімен оның инвестицияларын немесе олардың бөлігін реквизициялау; немесе
- b) соңғы Уағдаласушы Тараптың күштерімен немесе билігімен оның инвестицияларын немесе олардың бөлігін жағдайдың қажеттілігімен талап етілмеген жою салдарынан кез келген жағдайда жылдам, барабар және тиімді болатын реституция немесе өтемақы ұсынылатын болады.

6-бап

Төлемдерді аудару

1. Әрбір Уағдаласушы Тарап инвестицияларға байланысты еркін айырбасталатын валютамен кідіріссіз аударуға рұқсат беруі тиіс, атап айтқанда, бірақ айрықша емес мыналарды:

- a) кірістерді;
- b) екінші Уағдаласушы Тарап инвесторының кез келген инвестицияны толық немесе ішінара сатудан не жоюдан түскен түсімді;
- c) қарызды төлеу қаражатын;
- d) 4 немесе 5-баптарға сәйкес өтеуді; және
- e) оның аумағында инвестициялармен байланысты жұмыс істеуге рұқсат етілген, оның мемлекетінің азаматтары болып табылмайтын тұлғалардың кірістерін және инвестицияларды басқарумен байланысты шығыстарды жабуға арналған басқа соманы қамтиды.

2. Осы Келісімде аталған кез келген аударым аударымның валютасында қолма-қол ақшамен мәмілелерге қатысты аудару күніне сәйкес келетін нарықтық айырбас бағамы бойынша жүргізілуі тиіс. Шетелдік валютаны айырбастау рыногы жоқ болған жағдайда, ішкі инвестицияларға қолданылатын ең соңғы бағам немесе инвестор үшін неғұрлым қолайлы болатын Қарыз алудың Арнайы Құқықтарына валютаны айырбастау үшін ең соңғы бағам пайдаланылатын болады.

7-бап

Суброгация

Егер Уағдаласушы Тарап немесе ол айқындаған агенттік екінші Уағдаласушы Тараптың аумағындағы инвестицияларға қатысты ұсынылған сақтандыру немесе

кепілдік шартына сәйкес оның инвесторларының кез келгеніне төлемді жүзеге асыратын болса, соңғы Уағдаласушы Тарап инвестор сияқты кез келген мұндай құқықтың немесе атаудың суброгациясына байланысты жүзеге асыруға алдыңғы Уағдаласушы Тарапқа немесе ол айқындаған агенттікке кез келген құқықты немесе осындай инвестордың атағын және алдыңғы Уағдаласушы Тараптың немесе ол айқындаған агенттіктің құқығын беруді алдыңғы Уағдаласушы Тараптың құқығына нұқсан келтірместен, 9-бап бойынша танитын болады.

8-бап

Инвестор мен Уағдаласушы Тарап арасындағы даулар

1. Уағдаласушы Тараптың инвесторы мен екінші Уағдаласушы Тарап арасындағы инвестицияларға қатысты кез келген дау мүмкіндігінше, келіссөздер жолымен реттелуі тиіс.

2. Егер, кез келген осындай дау, инвестор дауды Уағдаласушы Тарапты жазбаша хабардар ету жолымен мәлімдеген күнінен кейін алты ай ішінде реттелмесе, әрбір Уағдаласушы Тарап осымен инвестордың таңдауы бойынша мынадай халықаралық төрешілердің біріне шешу үшін дауды:

i) 1965 жылғы 18 наурыздағы Мемлекеттер мен басқа мемлекеттердің азаматтары арасындағы инвестициялық дауларды реттеу жөніндегі Вашингтон Конвенциясына сәйкес екі Уағдаласушы Тарап мемлекеттерінің аталған Конвенцияға қосылуы шартымен төрелікте реттеу үшін Инвестициялық дауларды реттеу жөніндегі халықаралық орталыққа (ИКСИД), немесе

ii) Орталыққа Конвенцияға сәйкес қол жеткізу мүмкін болмаса, Орталықтың қосымша органына, немесе

iii) Халықаралық сауда құқығы жөніндегі Біріккен Ұлттар Ұйымының Комиссиясы Төрелігінің (ЮНСИТРАЛ) ережелеріне сәйкес құрылатын "ad hoc" төрелігіне беруге келіседі. ИКСИД-тың Бас хатшысы аталған ережелерге сәйкес тағайындаушы орган болуы тиіс.

Егер осындай даудың тараптарында реттеудің неғұрлым ыңғайлы әдісі ретіндегі татуласуға немесе төрелікке қатысты келіспеушіліктер болса, онда инвестордың таңдау құқығы болуы тиіс.

3. Кез келген төрелік Халықаралық сауда құқығы жөніндегі БҰҰ-ның Қосымша орган ережелеріне немесе Төрелік комиссия ережелеріне сәйкес, даудың кез келген тарапының өтініші бойынша 1958 жылғы 10 маусымда Нью-Йорк қаласында жасалған, БҰҰ-ның Шетелдік төрелік шешімдерді тану және атқару туралы конвенцияның (Нью-Йорк конвенциясы) қатысушысы болып табылатын мемлекетте өткізілуі тиіс.

4. Әрбір Уағдаласушы Тарапқа берілген 2-тармақтағы келісу және аталған тармаққа

сәйкес инвестордың дауды беруі Вашингтон конвенциясы II тарауының мақсаттарында (Орталықтың Зани құзыреті) және Қосымша орган ережелерінің, ЮНСИТРАЛ Төрелігі ережесінің 1-бабы және Нью-Йорк Конвенциясының 2-бабының мақсаттарында шешу үшін оны беруге дау тараптарының жазбаша келісімін және жазбаша келісуін жасайды.

5. Инвестициялық даумен байланысты кез келген рәсімдерде Уағдаласушы Тарап қорғау ретінде қарсы талап-арызды, есепке алу құқығын немесе кез келген басқа себеп бойынша барлық немесе болжанатын нұқсанның бөлігі үшін өтем немесе басқа өтем құқығын сақтандыру не кепілдік бойынша келісім-шартқа сәйкес алынуы мүмкін екенін мәлімдемеуі тиіс, алайда ,Уағдаласушы Тарап өтемді талап ету құқығын инвестор жүзеге асыруға өтеуші Тарап келісетін дәлелді талап ете алады.

6. Осы бапқа сәйкес шығарылған кез-келген төрелік шешім даудағы тараптар үшін түпкілікті және міндетті болуы тиіс. Әрбір Уағдаласушы Тарап кез келген осындай шешімді тоқтатусыз орындауы және өз аумағында осындай шешімді орындауды қамтамасыз етуі тиіс.

9-бап

Уағдаласушы Тараптар арасындағы даулар

1. Осы Келісімді түсіндіруге немесе қолдануға қатысты Уағдаласушы Тараптардың арасындағы кез келген дау, егер мүмкін болса, Уағдаласушы Тараптар арасындағы келіссөздер жолымен реттелуі тиіс.

2. Егер, дау келіссөздерді кез келген Уағдаласушы Тарап сұрау салған күнінен кейін алты ай ішінде, осындай түрде реттелмейтін болса, ол кез келген Уағдаласушы Тараптың өтініші бойынша төрелік сотқа беріледі.

3. Төрелік сот әрбір жағдай бойынша жеке құрылуы тиіс, әрбір Уағдаласушы Тарап бір мүшеден тағайындайды. Бұл екі мүше одан кейін екі Тарап тағайындайтын олардың төрағасы ретіндегі үшінші Мемлекеттің азаматын келісуі тиіс. Мүшелер Уағдаласушы Тараптардың кез келгені басқа Уағдаласушы Тарапты төрелік трибуналға дауды беру ниеті туралы хабарландырған күнінен бастап екі ай ішінде, ал төраға төрт айдың ішінде тағайындалуы тиіс.

4. Егер, осы баптың 3-тармағында аталған мерзім сақталмаса, екінші Уағдаласушы Тарап кез келген басқа тиісті уағдаластық жоқ болғанда, Халықаралық Соттың Төрағасын қажетті тағайындауларды жасауға шақыра алады.

5. Егер, Халықаралық Сот Төрағасының осы баптың 4-тармағында көзделген функцияларды жүзеге асыруына шек қойылған немесе екінші Уағдаласушы Тараптың азаматы болып табылса, қажетті тағайындауларды жасау үшін вице-президент шақырылуы тиіс. Егер вице-президенттің аталған функцияны жүзеге асыруына шек қойылса немесе Уағдаласушы Тараптардың бірінің мемлекетінің азаматы болып

табылса, құқығына шек қойылмаған немесе кез келген Уағдаласушы Тараптың азаматы болып табылмайтын Соттың дәрежесі бойынша ең жоғары мүшесі қажетті тағайындауларды жүзеге асыруға шақырылатын болады.

6. Төрелік сот шешімді көпшілік дауыспен қабылдайды, шешім Уағдаласушы Тараптар үшін түпкілікті және міндетті болып табылады. Әрбір Уағдаласушы Тарап осы Уағдаласушы Тарап тағайындаған мүшенің шығыстарын, сондай-ақ төрелік тыңдауларда оның өкілдігі бойынша шығындарды да мойнына алады; төрағаның шығыстарын басқа да шығыстар сияқты екі Уағдаласушы Тарап тең бөлікте мойнына алуы тиіс. Төрелік сот, алайда, өзінің шешімінде, шығыстардың көпшілік бөлігін Уағдаласушы Тараптардың біреуі көтеретінін көрсете алады. Қалған барлық басқа қарым-қатынастарда төрелік сот рәсімін соттың өзі тікелей айқындауы тиіс.

10-бап

Келісімді қолдану

1. Осы Келісім оның заңды күшіне енуіне дейін немесе одан кейін жүзеге асырылған барлық инвестицияларға қолданылады, бірақ оның заңды күшіне енуіне дейін туындаған инвестицияларға қатысты инвестицияларды немесе талаптарды қозғайтын дауларға қолданылмайтын болады.

2. Бұл Келісім келісім-шарттың Уағдаласушы тараптарының бірінің инвесторы екінші Уағдаласушы тараптың аумағында ұлттық немесе халықаралық құқыққа сәйкес алған құқықтар мен мүдделерді ешқандай жағдайда да шектемейтін болады.

11-бап

Күшіне енуі, қолданылу және тоқтатылу мерзімі

1. Уағдаласушы Тараптар осы Келісімнің күшіне енуі үшін конституциялық талаптар орындалғанда бірі-бірін хабардар етеді. Келісім соңғы хабарлама алған күннен кейінгі екінші айдың бірінші күні күшіне енеді.

2. Осы Келісім он бес жыл кезеңінде күшінде қалады. Бұдан кейін ол кез келген Уағдаласушы Тарап осы Келісімді тоқтату туралы шешімі туралы екінші Уағдаласушы Тарапқа жазбаша түрде хабарлама берген күннен бастап он екі ай өткенге дейін күшінде қалады.

3. Осы Келісімді бұзу туралы хабарлама күшіне енген күнге дейін жүзеге асырылған инвестицияларға қатысты 1-10-баптардың ережелері осы күнінен бастап он бес жылға күшінде қалады.

Бұл әрекетке тиісті түрде өкілеттік берілген төменде қол қойғандар осы келісімге қол қойды.

Келісім 2004 жылғы 25 қазанда Стокгольм қаласында ағылшын тілінде екі данада жасалды.

*Қазақстан Республикасының
Үкіметі үшін*

Швеция Корольдігінің

Үкіметі үшін

2004 жылғы 25 қазанда Стокгольм қаласында қол қойылған Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Швеция Корольдігінің Үкіметі арасындағы инвестицияларды көтермелеу және өзара қорғау туралы келісімнің қазақ тіліндегі мәтіннің дәлдігін куәландырамын.

*Қазақстан Республикасының
Индустрия және сауда министрлігі
Аппарат - Әкімшілік-құқықтық жұмыстар
департаментінің директоры*

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК